

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет
Кафедра релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
філософського факультету
Дмитро НЕЛИПА
« 31 » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

*ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ РЕЛІГІЄЗНАВЧОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ/
PROBLEMS OF TERMINOLOGICAL TRANSLATION IN RELIGIOUS STUDIES*

для студентів

галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 031 релігієзнавство
освітній рівень другий (магістерський)
освітня програма Релігієзнавство
спеціалізація -
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2021/2022</u>
Семестр	I
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Пілецький Євген Анатолійович, к.філос.н, доцент кафедри релігієзнавства
Панич Олена Іванівна, канд. іст.н., доцент кафедри релігієзнавства

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. Маснікова Д. «31» 08 2022р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробники: Пилецький Євген Анатолійович, к. філос. н., доцент кафедри релігієзнавства
Панич Олена Іванівна, канд. іст. н., доцент кафедри релігієзнавства

Затверджено
« 26 » серпня 20 2021 р.

Зав. кафедри релігієзнавства
(Євген ХАРЬКОВЩЕНКО)

Протокол № 1 від « 26 » серпня 20 21 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » серпня 2021 року

Троханово на 2022-2023 н. р. Фр. №2 від 31.08.2022.

Маслікова Т.Т.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – навчити студентів користуватися англomовною релігiєзнавчою термiнологiєю, розумiти змiст та концептуальне наповнення ключових термiнiв сучасного англomовного релігiєзнавства, особливостi їхнього перекладу на українську мову, розпізнавати та інтерпретувати конотації і смисли термiнiв в рiзних дослiдницьких контекстах.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни.

До початку вивчення курсу студент повинен:

1. **Знати** основні концептуальні підходи до аналізу релігії як феномену; історію виникнення та розвитку різних релігій світу.

2. **Вміти** використовувати інформаційні і комунікаційні технології; шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; збирати та інтерпретувати інформацію щодо феноменів та явищ культури; аналізувати сутність, властивості та інші системні характеристики феномену релігії із застосуванням спеціальних методів релігiєзнавства.

3. **Володіти базовими навичками** наукового дослiдження та академiчного письма; проявляти здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; використання інформаційних і комунікаційних технологій.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Проблеми перекладу релігiєзнавчої термiнологiї» належить до переліку обов'язкових дисциплін та викладається у I семестрі освітнього рівня «магістр». Навчальна дисципліна має практичний характер та фокусується на формуванні у студентів навичок перекладу академічної релігiєзнавчої лiтератури англійською мовою, а також розуміння контекстів вживання та інтерпретації ключових термiнiв, які складають основу сучасного захiдного релігiєзнавства.

4. Завдання (навчальні цілі) – ознайомити студентів з англomовною релігiєзнавчою термiнологiєю, її концептуальним змiстом та особливостями контекстів використання; сформувати навички перекладу англomовної термiнологiї на українську мову з урахуванням контексту; розвинути навички застосування релігiєзнавчих термiнiв під час критичного аналізу тексту, опису релігiйних явищ і процесів; ознайомити студентів із сучасними академічними релігiєзнавчими текстами та сформувати навички їх розуміння; закріпити навички англomовного академічного письма (academic writing) з коректним застосуванням відповідної термiнологiї.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування емпіричних даних та теоретичного матеріалу з використанням усталених і новітніх методів релігiєзнавства

ФК 8. Здатність надавати експертно-аналітичну оцінку та прогнозувати потенційні можливості використання релігії з метою деструктивного впливу на свідомість і психіку людей, розпізнавати найбільш поширені маніпуляційні стратегії.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	основні англomовні релігiєзнавчі терміни (religion, divinity, deity, ritual; myth; symbol; church; sect; cult; denomination; religious diversity;	Лекція, самостійна робота	Усна відповідь	10

	sacred and profane; vernacular religion; world religion; civic religion; secular and desecularisation та ін.) ;			
1.2	концептуальні основи і смисли релігієзнавчих термінів	Лекція, самостійна робота	Усна відповідь	5
1.3	контексти вживання релігієзнавчої термінології;	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна відповідь	5
1.4	особливості перекладу англомовної релігієзнавчої термінології;	Лекція, самостійна робота	Письмова робота	5
	Вміти:			
2.1	ідентифікувати та інтерпретувати релігієзнавчу термінологію;	Семінари, самостійна робота	Усна відповідь, письмова робота	10
2.2	здійснювати переклад релігієзнавчих термінів і текстів академічної англомовної літератури з релігієзнавства;	Семінар, Самостійна робота	Усна доповідь, письмова робота	10
2.3	визначити відмінності та контекстувальні особливості вживання релігієзнавчих термінів в англомовній та україномовній науковій літературі;	Семінар, Самостійна робота	Усна відповідь, письмова робота	10
2.4	визначати відповідність використання релігієзнавчих термінів в контексті опису релігійних процесів та феноменів України;	Семінар, Самостійна робота	Усна відповідь	10
	комунікація:			
3.1	здатність використовувати академічну українську та іноземну мови в процесі самостійної роботи з текстами і комунікації з колегами	Семінари, самостійна робота	Усна відповідь	5
3.2	здатність зрозуміло та недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до колег	Семінар, самостійна робота	Усна відповідь	5
3.3	здатність презентувати результати власних досліджень та самостійної роботи	Самостійна робота, семінар	Усна відповідь,	5
	автономність та відповідальність:			
4.1	здатність критично опрацьовувати англомовну наукову літературу за профілем, демонструвати володіння методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації	Самостійна робота	Усна відповідь	5
4.2	здатність працювати в групі та індивідуально з високим ступенем автономії	Семінар, самостійна робота	Усна відповідь	5

4.3	здатність самостійно управляти власним навчальним процесом, вирішувати завдання, пов'язані із аналізом результатів існуючих досліджень, приймати самостійні рішення щодо вибору методів та форм власного релігієзнавчого дослідження	Семінар, самостійна робота	Усна відповідь	10
-----	--	----------------------------	----------------	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін)

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3.
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової й усної комунікації, в тому числі для наукового і професійного спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами	+				+		+		+	+	+	+	+	+
ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного розв'язання складних задач у сфері релігієзнавства, дотримуватися правил академічної доброчесності	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 8. Систематизувати факти релігійного життя суспільства, інтерпретувати релігійні події та явища на основі розуміння специфіки впливу релігії та суспільні процеси	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПРН 12. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері релігієзнавства, обирати ефективні методики та інструменти дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання 1.1 – 1.4 (знання), що складає 40% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання 2.1-2.4 (вміння), 3.1 – 3.3 (комунікація); 4.1 – 4.3 (автономність та відповідальність), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

Усна відповідь: РН 1.1 - 3.3, 4.2 - 4.3. – 18/30 балів

Самостійна робота (письмові завдання) 2: РН 1.1- 4.3. – 18/30 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складається із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні відповіді, участь в дискусіях під час аудиторних занять); 2) самостійну письмову роботу. Всі види робіт в семестрі мають в підсумку:

в максимальному вимірі 60 балів

в мінімальному вимірі 36 балів

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит: РН 1.1-2.4 – 24 / 40 балів

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 20 балів, що в загальному підсумку дає 40 балів за іспит.

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше, ніж 20 балів.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою 24 балів. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/ екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру. Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум 36, максимум 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум 24, максимум 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 бали	Max – 60 балів
Усна відповідь	До тем 1-14 протягом семестру.	«6» x 3 = 18	«10» x 3 = 30
Самостійна індивідуальна робота (письмова)	Переклад, письмові есе на основі прочитаного наукового тексту	«6» x 3 = 18	«10» x 3 = 30
Загальна семестрова оцінка		36	60

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота, самостійна робота:

Усна відповідь, самостійна письмова робота (есе за визначеною темою) /max 10 балів/:

10-9 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов’язкову та додаткову літературу

8-7 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов’язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

6-5 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, Має у відповіді суттєві неточності

4-3 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

2. Іспит (оцінювання відповіді на одне запитання білету /max 20 балів/):

20-16 балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставлених запитань, демонструє знання обов’язкової та додаткової літератури, а також самостійність і незаангажованість власної думки.

15-11 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але без належної аргументації, в основному розкриває зміст поставлених запитань, використовує обов’язкову літературу, демонструє самостійність думки і позиції. Допускаються несуттєві неточності у відповіді.

10-6 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, відповідь містить суттєві неточності.

5-0 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених запитань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє несамотійність у виконанні завдань.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем курсу, виконання самостійних робіт та іспиту.

7.3 Шкала відповідності

Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	Семінари	С/Р
<i>Змістовий модуль 1</i>				

1	Deity, divinity, faith, belief, religious identity	2	2	8
2	Religion (substantive and functionalist definitions)	2	2	8
3	Ritual, myth, symbol	2	2	8
4	Church, sect, cult	2	2	6
5	Denomination, faith community	2	2	8
6	Religious conversion	2		6
7	Sacred and profane	2		6
Змістовий модуль 2				
8	World religions	2	2	6
9	Vernacular religion, popular religion, lived religion	2	2	8
10	Religious diversity	2	2	8
11	Civil religion, political religion	2		8
12	Religion and gender	2	2	8
13	Religious conflict	2	2	6
14	Secularization and desecularization	2	2	6
	ВСЬОГО	28	22	100

Загальний обсяг 150 год.,

в тому числі:

Лекції – 28 год.

Семінари – 22 год.

Самостійна робота - 100 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна (базова):

1. Geertz, Clifford. Religion as a Cultural System., in *“The Interpretation of Cultures: Selected Essays”*, NY, Basic Books, 1973: 87-125.
2. Asad, Talal. *Genealogies of Religion. Discipline and Reason of Power in Christianity and Islam.*, Baltimore: The John Hopkins University Press, 1993: pp. 27-83.
3. Stark, R. And Bainbridge, W.S. Of Churches, Sects, and Cults: Preliminary Concepts for Theory of Religious Movements, *Journal for the Scientific Study of Religion*, 1979, 18 (2):117-133.
4. Snow, D.A., Machalek, R. The Sociology of Conversion, *Annual Review of Sociology*, 1984. 10: 167-190.
5. BELIEF. Віра; переконання; думка., *Європейський словник філософій. Лексикон неперекладностей. Том перший. Під керівництвом Барбари Кассен.*, К.: Дух і Літера, 2009:226-236.
6. Eliade, M. *The Sacred and The Profane. The nature of Religion. The significance of religious myth, symbolism, and ritual within life and culture.*, NY: A Harvest Book, 1968: pp.8-65.
7. Religions in the Modern World. *Traditions and transformations.*, Eds. By Linda Woodhead, Paul Fletcher... [et al.], London and New York: Routledge, 2002.
8. Strathern, Andrew., Stewart, Pamela J. *Ritual: Key Concepts in Religion.* United Kingdom: Bloomsbury Publishing, 2014.
9. Chrystides, G.D., Geaves, R. *The Study of Religion: An Introduction to Key Ideas and Methods.* United Kingdom: Bloomsbury Publishing, 2013.

10. Religion and Conflict: Essays on the Origins of Religious Conflicts and Resolution Approaches. Eds. Erik Eynikel, Angeliki Ziaka, London: Harptree Publishing, 2011: 200-213.
11. Berger, Peter L. ed., *The Desecularization of the World: Resurgent Religion and World Politics*. Washington, D.C: Ethics and Public Policy Center, 1999: 1-18.

II. Додаткова:

1. Berger, Peter L. *The Sacred Canopy. Elements of a Sociological Theory of Religion*, N.Y: Doubleday & Company, 1967.
2. Bowie, Fiona. *The Anthropolopy of Religion. An Introduction*. Malden: Blackwell Publishing, 2006.
3. Bowman, Marion. "Vernacular Religion, Contemporary Spirituality and Emergent Identities. Lessons from Lauri Honko", *Approaching Religion*, Vol.4, No.1, May 2014: 101-113.
4. Casanova, Jose. *Public Religions in the Modern World*. Chicago: The University of Chicago Press, 1994: 11-74.
5. Dinham, Adam. "What is a "Faith Community"", *Community Development Journal*, Vol 46, No 4, Oct. 2011 pp. 526-541.
6. Durkheim, Emile. *The Elementary Forms of Religious Life*. NY: The Free Press, 1995: 21-44.
7. *Everyday Religion. Observing Modern Religious Lives*. Ed. by Nancy T. Ammerman. NY: Oxford University Press, 2007.
8. Lausten, C.B. Studing, "Politics and Religion: How to Distinguish Religious Politics, Civil Religion, Political Religion, and Political Theology", *Journal of Religion in Europe*, 6(2013)428-263.
9. Horton, R. "A Definition of Religion, and its Uses", *The Journal of the Royal Anthropological Institute of Great Britain and Ireland*, Vol. 90, No.2 (Jul-Dec., 1960), pp.201-226.
10. Lepojärvi, Jason. "Worship, Veneration, and Idolatry: Observationa from C.S. Lewis". *Religious Studies* (2015) 51, 543-562.
11. Lofland, John., Skonovd, Norman. "Conversion motifs", *Journal for the Scientific Study of Religion*, 1981, 20(4): 373-385.
12. Lofland, John., Stark, Rodney, "Becoming a World-Saver: A Theory of Conversion to Deviant Perspective", *American Sociological Review*, Dec 1965, Vol. 30 No. 6, pp. 862-865.
13. Mayer, Wendy. "The-theorizing religious conflict: early Christianity to late antiquity and beyond", *Reconceiving Religious Conflict. New Views from the Formative Centuries of Christianity*. Ed.by Wendy Mayer and Chris L. de Wet, London and NY: Routledge, 2018: 3-29.
14. Niebur, H.Richard. *The Social Sources of Denominationalism*. Hamden: The Shoe String Press, 1954.
15. *Questions of Cultural Identity*. Ed. by Stuart Hall and Paul du Gay. London: SAGE, 1996.
16. Strathern, Andrew, Stewart, Pamela J. "Ritual, a Perrenial Topic"., in *Ritual*. Ed.by Strathern A. and Stewart P., London and NY: Routlege, 2016: pp. xv-xxix.
17. Strathern, Andrew, Stewart, Pamela J. *Language and Culture in Dialog*. London, NY: Bloomsbury Academic, 2019.
18. Strathern, Andrew, Stewart, Pamela J. "Ritual, a Perrenial Topic"., in *Ritual*. Ed.by Strathern A. and Stewart P., London and NY: Routlege, 2016: pp. xv-xxix.
19. Strathern, Andrew, Stewart, Pamela J. *Language and Culture in Dialog*. London, NY: Bloomsbury Academic, 2019.
20. *Vernacular Religion in Everyday Life. Expressions of Belief*. Ed.by Marion Bowman and Ülo Valk. London and NY: Routledge, 2012.
21. Wanner, C. "Advocating New Moralities: Conversion to Evangelicalism in Ukraine", *Religion, State and Society*, Vol. 31.No. 3, 2003: 273-287.
22. Woodhead, L. *An Introduction to Christianity (Introduction to Religion)*. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.